

Thị trường ngoại hối phái sinh

Giảng viên: Trần Việt Dung

Email: tranvietdung0377@yahoo.com

Điện thoại: 0913028525

Nội dung

- Thị trường ngoại hối kỳ hạn
- Thị trường ngoại hối tương lai
- Quyền chọn ngoại hối

Thị trường ngoại hối kỳ hạn (Forward market)

Hợp đồng ngoại hối kỳ hạn là thỏa thuận giữa hai bên nhằm trao đổi một số lượng ngoại hối, tại mức tỷ giá nhất định (gọi là tỷ giá kỳ hạn) vào một thời điểm nhất định trong tương lai.

Hợp đồng kỳ hạn thường có giá trị 1 triệu USD hoặc nhiều hơn

Thị trường ngoại hối kỳ hạn

Điểm kỳ hạn (p)

$$F = S(1+p)$$

$$p = [(F-S)/S] * 100\%$$

$p < 0$: điểm kỳ hạn khấu trừ

$p > 0$: điểm kỳ hạn gia tăng

Thị trường ngoại hối kỳ hạn

Ví dụ

$$S = \$1.681/£$$

$$F \text{ 90 ngày} = \$1.677/£$$

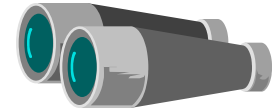
$$p = [(1.677 - 1.681) / 1.681] * 100\% = -0.24\%$$

Thị trường ngoại hối kỳ hạn

Sử dụng giao dịch kỳ hạn trong

- Bảo hiểm cho các khoản ngoại tệ phải thu hoặc phải trả.
- Lựa chọn đồng tiền đầu tư / lựa chọn đồng tiền vay
- Kinh doanh chênh lệch lãi suất

Thị trường ngoại hối kỳ hạn

■ Bảo hiểm khoản phải thu

01/04

01/07

Dự tính nhận 400.000 euro
sau 3 tháng

Tham gia hợp đồng kỳ hạn
bán euro theo tỷ giá kỳ hạn

$F_{90 \text{ ngày}} = \$1.1/\text{€}$
(chốt TG với mức
\$440.000)

$S = \$1,0/\text{€}$

$(\$400.000 = \text{€}400.000 * \$1/\text{€})$

$S = \$1,2/\text{€}$

$(\$480.000 = \text{€}400.000 * \$1,2/\text{€})$

Thị trường ngoại hối kỳ hạn

■ Bảo hiểm khoản ngoại tệ phải trả

01/04

Dự tính cần 1 triệu SGD.

Mua kỳ hạn 1 triệu SGD

$F_{90} \text{ USD/SGD} = 0.5$

01/07

Đổi **500.000 USD** lấy 1 triệu SGD.

$S (\text{USD/SGD}) = 0.6$
(**USD 600,000**)

$S (\text{USD/SGD}) = 0.47$
(**USD 470,000**)

Thị trường ngoại hối kỳ hạn

■ Hợp đồng kỳ hạn không giao

01/04

Dự tính cần 100 triệu peso

Mua kỳ hạn 100 triệu peso

$F_{90 \text{ ngày}} = \$0.0020/\text{peso}$.

(Chốt mức thanh toán
200.000 USD)

01/07

Mua 100 triệu peso
trên thị trường

$S = \$0.0023/\text{peso} \Rightarrow$

Nhận 30.000 USD ngân
hàng

$S = \$0.0018/\text{peso} \Rightarrow$

thanh toán 20.000 USD
cho NH.

Thị trường ngoại hối kỳ hạn

Lưu ý: Công ty có thể tiến hành bảo hiểm cho 100% khoản thanh toán XK, NK, hoặc chỉ bảo hiểm 1 phần hoặc không tham gia bảo hiểm

2003

- **Lợi nhuận sụt giảm 50%**
- **Tổng thiệt hại: 1,5 tỷ USD**

Nguyên nhân:

- Biến động tỷ giá
- Thay đổi tỷ lệ bảo hiểm

Chi phí: 14.000 EUR
Doanh thu: 15.000 USD

Tỷ lệ bảo hiểm
70/30

1 EUR = 1 USD
Lợi nhuận: 1.000 EUR

1 EUR = 0,8 USD
Lợi nhuận: 4.875 EUR

Tỷ lệ BH
70/30

1 EUR = 1,25 USD
Lỗ: 2.000 EUR

Tỷ lệ BH
30/70

Bài tập

Hiện tại tỷ giá giao ngay **\$1,55/£** và mức tỷ giá kì hạn 90 ngày là **\$1,50/£**. Bạn chắc chắn là tỷ giá giao ngay sau 90 ngày nữa là **\$1,52/£**. Giả sử bạn muốn **mua/bán £1,000,000**.

- Nếu là **nhà đầu cơ**, hãy nêu các bước tiến hành để thu được lợi nhuận. Lợi nhuận ước tính của nhà đầu cơ là bao nhiêu?
- Lợi nhuận ước tính sẽ là bao nhiêu nếu tỷ giá giao ngay sau 90 ngày là **\$1,46/£** ?

Thị trường ngoại hối tương lai

Khái niệm

Hợp đồng ngoại hối tương lai là một thỏa thuận về việc mua bán ngoại hối ***trong tương lai*** tại một ***mức giá cố định (tỷ giá tương lai)***

Tỷ giá được thỏa thuận ngày hôm nay, thanh toán diễn ra sau đó.

Thị trường ngoại hối tương lai

- Các hợp đồng giao dịch tương lai là những hợp đồng được **chuẩn hóa** và được **thực hiện trên sở giao dịch**
- Các công ty, cá nhân và ngân hàng thường gửi các lệnh đặt mua và bán một số lượng ngoại tệ cho các nhà môi giới hoặc các thành viên của sở giao dịch

Thị trường ngoại hối tương lai

Tổ chức của thị trường tương lai

Người mua và người bán không biết nhau

Nếu một người nắm giữ hai hợp đồng tương lai còn hiệu lực **với vai trò là người mua và người bán**, họ phải có trách nhiệm **thông báo cho nhà thanh toán bù trừ**.

Thị trường ngoại hối tương lai

Hàng ngày, bộ phận tài chính của SGD thông báo:

- Số lượng các hợp đồng tương lai đã được ký kết giao dịch trong ngày hôm trước;
- Số lượng các HĐ giao dịch tương lai đang còn hiệu lực tại thời điểm đóng cửa trong ngày hôm trước

Thị trường ngoại hối tương lai

Ký quỹ

Những người kinh doanh hợp đồng tương lai phải ký quỹ một khoản tiền nhất định trước khi ký kết hợp đồng.

Thị trường ngoại hối tương lai

Ghi điểm thị trường

- Nhà TT bù trừ sẽ tính toán lãi (lỗ) so với ngày hôm trước
- Các khoản lãi (lỗ) sẽ được ghi có hoặc nợ vào tài khoản ký quỹ của nhà kinh doanh

Thị trường ngoại hối tương lai

Ký quỹ bổ sung

Nếu số dư trên tài khoản ký quỹ giảm xuống **dưới mức 75%**, nhà kinh doanh phải **ký quỹ bổ sung cho đủ 100%**.

So sánh TT kỳ hạn và TT tương lai

TT Kỳ hạn

Giá trị hợp đồng

Tùy chỉnh

Ngày giao

Tùy chỉnh

Thành viên

Ngân hàng, môi giới,
MNC

Ký quỹ

Không ký quỹ

Thanh toán

Thực hiện bởi ngân hàng,
người môi giới

TT tương lai

Tiêu chuẩn hóa

Tiêu chuẩn hóa

Ngân hàng, môi
giới, MNC

Có ký quỹ

Thực hiện bởi
cq thanh toán bù trừ

So sánh TT kỳ hạn và TT tương lai

TT kỳ hạn

TT tương lai

Địa điểm

Thông qua điện thoại

Sàn giao dịch
trung tâm

Điều tiết

Tự điều tiết

Ủy ban, hiệp hội
về TT tương lai

Thanh khoản

Giao tiền

Thanh toán bù trừ

Chi phí giao dịch

Chênh lệch

Thỏa thuận

Thị trường ngoại hối tương lai

Sử dụng hợp đồng giao dịch ngoại hối tương lai

- Bảo hiểm rủi ro tỷ giá

Các công ty có thể mua (hoặc bán) hợp đồng giao dịch ngoại hối tương lai để bảo hiểm cho các khoản tiền dự kiến phải trả (hoặc dự kiến sẽ nhận được)

Thị trường ngoại tệ tương lai

Mục đích đầu cơ

Các nhà đầu cơ bán (hoặc mua) các hợp đồng giao dịch ngoại hối tương lai nếu họ dự báo đồng tiền mất (lên) giá

Thị trường ngoại hối tương lai

- Nhà đầu cơ sẽ bán ngoại tệ theo giá tương lai nếu dự báo đồng tiền này mất giá

01/04

17/06

**1. Hợp đồng bán
500,000 peso
@ \$.09/peso
vào 17/06**

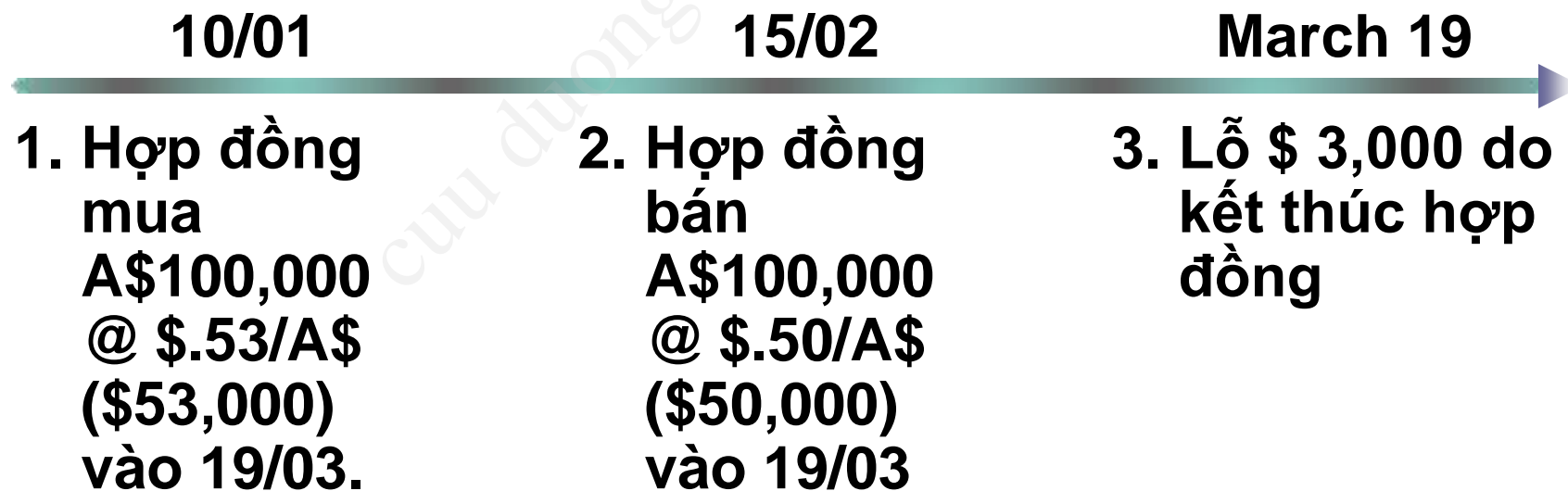
**2. Giá peso trên thị
trường giao ngay
là \$.08/peso**

3. Lãi \$5,000.

Thị trường ngoại hối tương lai

Những người mua (người bán) hợp đồng giao dịch ngoại hối tương lai có thể *chuyển nhượng hợp đồng* bằng cách tham gia một hợp đồng ngoại hối tương lai để *bán (mua) cùng số lượng ngoại tệ* giao dịch và *vào cùng thời điểm thanh toán của hợp đồng trước*.

Thị trường ngoại hối tương lai

Bài tập

Giả sử mức giá thanh toán của hợp đồng tương lai cho đồng EUR là **\$0,9761/EUR**. Hiện tại, mức cân bằng trên tài khoản kí quỹ của một công ty **\$1.700**.

Giả sử mức giá thanh toán trong 3 ngày tiếp theo là **0,9702/EUR, \$0,9709/EUR, \$0,9625/EUR**. 1 hợp đồng tương lai có **100.000 EUR**

Hãy tính **mức thay đổi** và **mức cân bằng** trên tài khoản kí quỹ từ việc tính điểm thị trường trong ba ngày tới nếu công ty là

+ người bán

+ người mua

Thị trường quyền chọn ngoại tệ

Khái niệm

Hợp đồng quyền chọn tiền tệ là một công cụ tài chính, cho phép *người mua hợp đồng* có *quyền mua hoặc bán một đồng tiền* này với một đồng tiền khác *tại tỷ giá cố định* đã thỏa thuận trước, trong một *khoảng thời gian nhất định*.

Thị trường quyền chọn ngoại hối

- Hợp đồng *quyền chọn mua tiền tệ (call option)* là hợp đồng trong đó *người mua* hợp đồng có *quyền mua một đồng tiền nhất định*.
- Hợp đồng *quyền chọn bán tiền tệ (put option)* là hợp đồng trong đó người mua hợp đồng có *quyền bán một đồng tiền nhất định*.

Thị trường quyền chọn ngoại tệ

Các bên tham gia

Người mua hợp đồng chọn mua

Người bán hợp đồng chọn mua

Người mua hợp đồng chọn bán

Người bán hợp đồng chọn bán

Thị trường quyền chọn ngoại tệ

Thực hiện quyền chọn (Exercise)

Người mua (người nắm giữ hợp đồng) có quyền quyết định *thực hiện hay không thực hiện quyền chọn của mình*.

Quyền chọn được thực hiện nghĩa là có sự thanh toán thực sự giữa người mua và người bán

Thị trường quyền chọn ngoại tệ

- Người mua HĐ muốn thực hiện quyền chọn phải liên hệ với người bán để thực hiện quyền chọn.
- Người bán HĐ phải luôn sẵn sàng và tiến hành giao dịch với người mua.

Thị trường quyền chọn ngoại hối

Tỷ giá quyền chọn

Tỷ giá được áp dụng trong giao dịch quyền chọn.

Tỷ giá quyền chọn phụ thuộc vào yếu tố cung cầu và mức phí quyền chọn.

Thị trường quyền chọn ngoại hối

Phí quyền chọn

Là khoản tiền mà người mua hợp đồng quyền chọn trả cho người bán.

Phí quyền chọn là lượng tiền hợp lý để đủ bù đắp rủi ro cho người bán và không quá đắt cho người mua.

Phí quyền chọn có thể biểu diễn bằng tỷ lệ % hoặc điểm tỷ giá.

Thị trường quyền chọn ngoại tệ

- Phí quyền chọn càng lớn khi:

Chênh lệch lớn giữa tỷ giá giao ngay và tỷ giá quyền chọn.

Thời hạn đến hạn của quyền chọn càng dài.

Đồng tiền dao động lớn.

Thị trường quyền chọn ngoại tệ

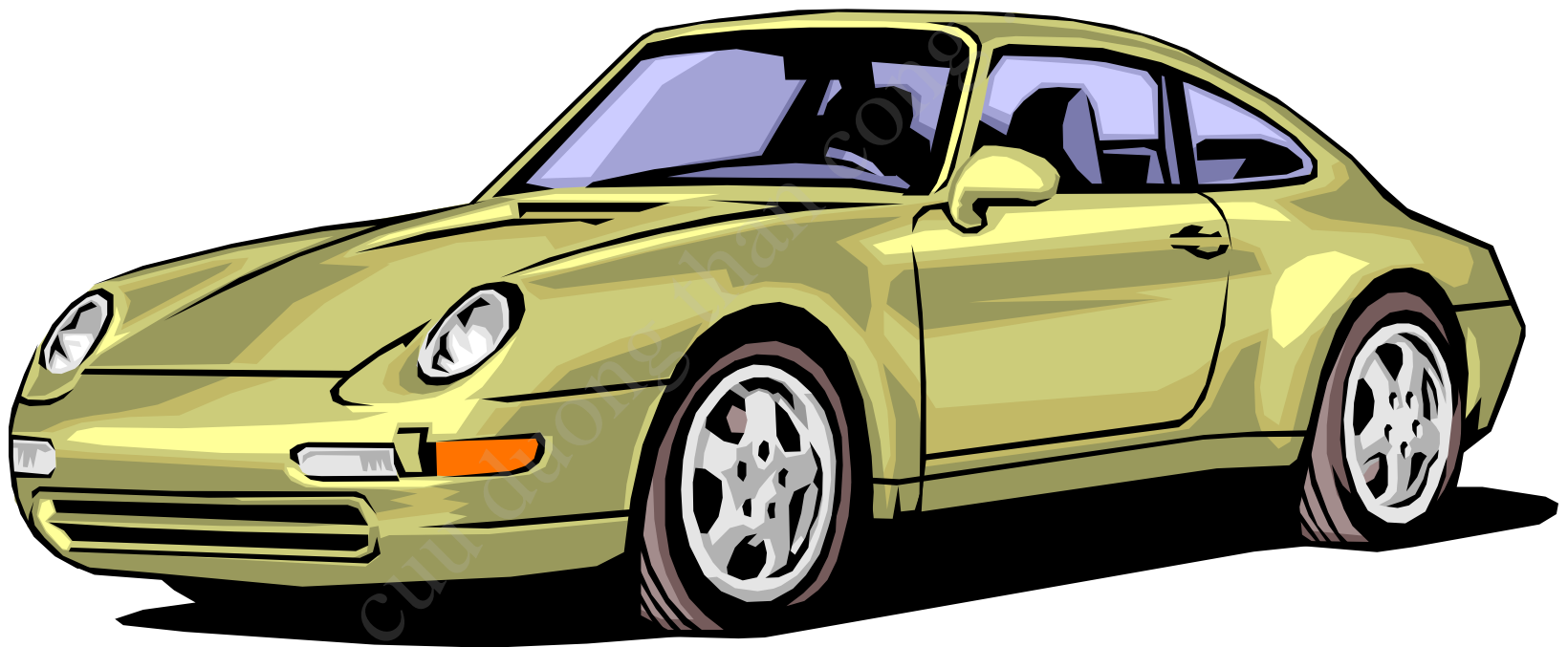
Sử dụng hợp đồng quyền chọn mua

Hợp đồng quyền chọn mua tiền tệ là hợp đồng trong đó người mua hợp đồng có quyền mua một đồng tiền nhất định theo mức tỷ giá quyền chọn trong một khoảng thời gian nhất định

Hợp đồng quyền chọn

- Hợp đồng quyền chọn mua sẽ
Được giá quyền chọn khi
TG giao ngay $>$ tỷ giá quyền chọn
Ngang giá quyền chọn khi
TG giao ngay $=$ tỷ giá quyền chọn
Mất giá quyền chọn khi
TG giao ngay $<$ tỷ giá quyền chọn

Tại sao phải mua bảo hiểm ô tô ?

Thị trường quyền chọn ngoại tệ

Người mua hợp đồng quyền chọn mua có thể:

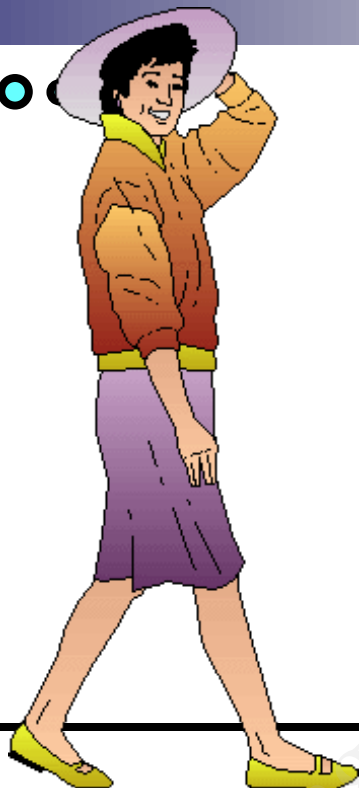
bán HĐ;

hoặc thực hiện HĐ,

hoặc để hợp đồng tự hết hạn

**Mua quyền
chọn mua
£**

**Không thực
hiện**

**Thực hiện
quyền chọn**

Phí quyền chọn = \$0.02
TG quyền chọn = \$1.50

Thị trường quyền chọn ngoại tệ

Các công ty có thể sử dụng HĐ quyền chọn mua để ***bảo hiểm cho các khoản phải thanh toán bằng ngoại tệ hoặc dự phòng ngoại tệ cho các dự án đấu thầu.***

Chi phí ước tính:

$(-p-E)^* \text{số ngoại tệ (HĐ được thực hiện)}$

$(-p-S_f)^* \text{số ngoại tệ (HĐ không được thực hiện)}$

Thị trường quyền chọn ngoại tệ

Nhà đầu cơ có thể mua hợp đồng quyền chọn để mua đồng tiền mà họ dự báo sẽ lên giá. **Nhà đầu cơ có quyền chọn mua.**

Lợi nhuận cho mỗi đơn vị ngoại tệ

$$= S_f - p - E \text{ (HĐ được thực hiện)}$$

$$= -p \text{ (HĐ không được thực hiện)}$$

Thị trường quyền chọn ngoại tệ

Nhà đầu cơ có thể bán hợp đồng quyền chọn mua cho đồng tiền mà họ dự báo sẽ bị mất giá. Nhà đầu cơ có nghĩa vụ bán ngoại tệ

Lợi nhuận cho mỗi đơn vị ngoại tệ

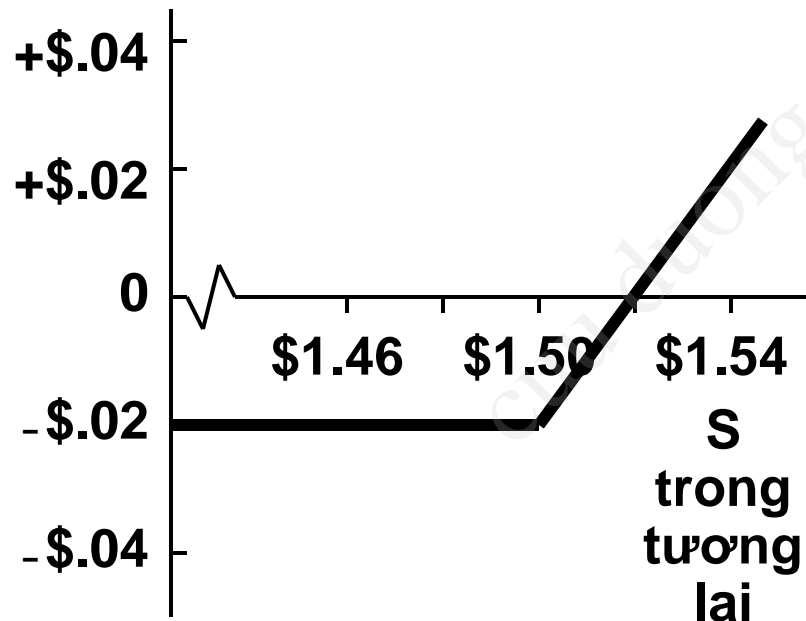
$$= p - S_f + E \text{ (HĐ được thực hiện)}$$

$$= p \text{ (HĐ không được thực hiện)}$$

Người mua quyền chọn mua £

Giá quyền chọn = \$1.50
Phí = \$.02

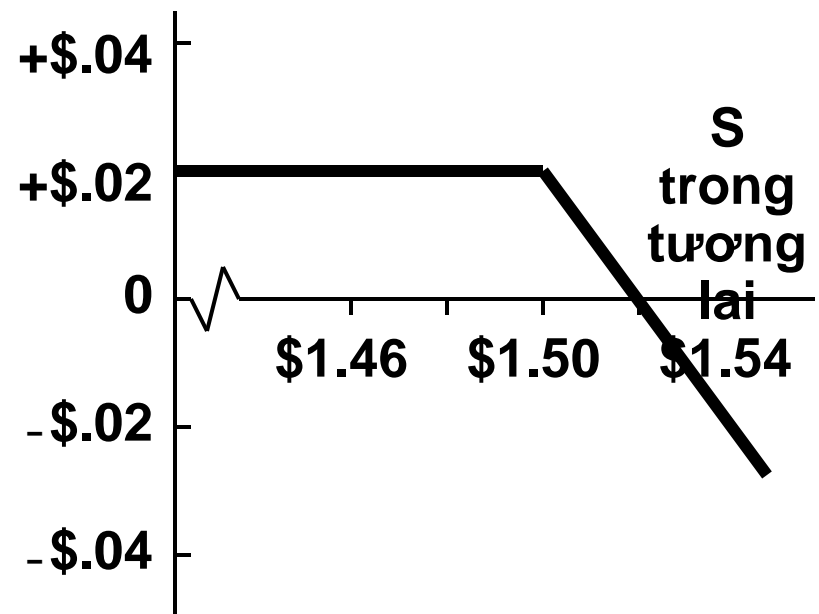
Lỗ/lãi

Người bán quyền chọn mua £

Giá quyền chọn = \$1.50
Phí = \$.02

Lỗ/lãi

Thị trường quyền chọn ngoại tệ

Sử dụng HĐ quyền chọn bán

Hợp đồng quyền chọn bán tiền tệ là hợp đồng trong đó người mua hợp đồng có quyền bán một đồng tiền nhất định theo tỷ giá quyền chọn trong một khoảng thời gian nhất định

Thị trường quyền chọn ngoại tệ

- Hợp đồng quyền chọn bán sẽ:
 - Được giá quyền chọn* khi
TG giao ngay < tỷ giá quyền chọn
 - Ngang giá quyền chọn* khi
TG giao ngay = tỷ giá quyền chọn
 - Mất giá quyền chọn* khi
TG giao ngay > tỷ giá quyền chọn

Thị trường quyền chọn ngoại tệ

Người nắm giữ hợp đồng quyền chọn bán có thể:

bán HĐ;

hoặc thực hiện HĐ,

hoặc để hợp đồng tự hết hạn

Thị trường quyền chọn ngoại tệ

- Các công ty có thể sử dụng HĐ quyền chọn bán để bảo hiểm cho các khoản ngoại tệ phải thu.

Doanh thu ước tính:

$(-p+E) \times \text{số ngoại tệ}$ (**HĐ được thực hiện**)

$(-p+S_f) \times \text{số ngoại tệ}$ (**HĐ không được thực hiện**)

Thị trường quyền chọn ngoại tệ

Nhà đầu cơ có thể mua hợp đồng quyền chọn bán để bán đồng tiền mà họ dự báo sẽ mất giá.

Nhà đầu cơ có quyền chọn bán.

Lợi nhuận cho mỗi đơn vị ngoại tệ

= $-p + E - S_f$ (HĐ được thực hiện)

= $-p$ (HĐ không được thực hiện)

Thị trường quyền chọn ngoại tệ

Nhà đầu cơ có thể bán hợp đồng quyền chọn bán cho đồng tiền mà họ dự báo sẽ bị mất giá.

Nhà đầu cơ có nghĩa vụ mua ngoại tệ

Lợi nhuận cho mỗi đơn vị ngoại tệ

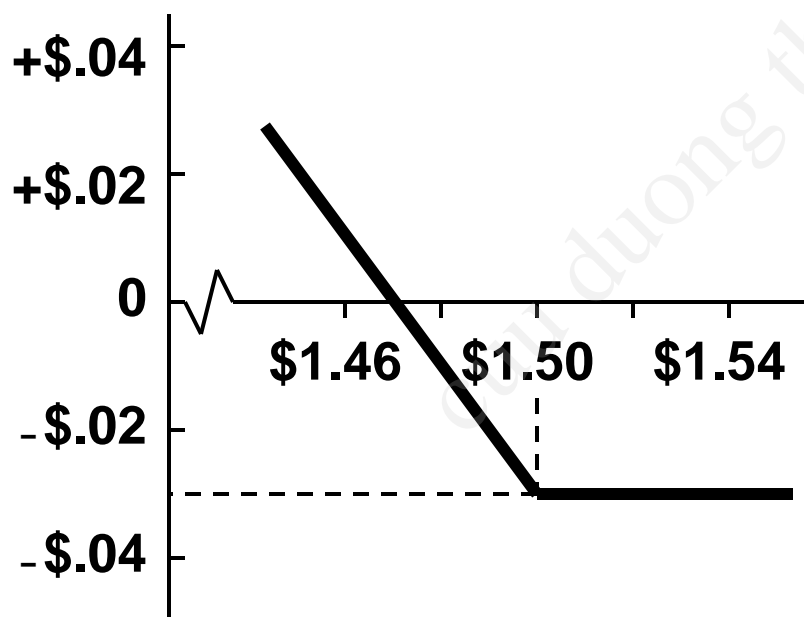
$= p - E + S_f$ (HĐ được thực hiện)

$= p$ (HĐ không được thực hiện)

Người mua quyền chọn bán £

Giá quyền chọn = \$1.50
Phí = \$.03

Lỗ/lãi

Người bán quyền chọn bán £

Giá quyền chọn = \$1.50
Phí = \$.03

Lỗ/lãi

